

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația știrilor
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 750 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Rolul viitor al Ligii Culturale

— Discursul ținut de către d. I. Georgescu, prefectul județului Arad, la inaugurarea secției Pâncota. —
Arad, 16 Sept.

Istoria culturală a României dinaintea războiului înregistrează, — în raport cu alte popoare — prea puține societăți culturale pentru progresa solidarității naționale. Numarul însă a fost suplinit de calitate și de stăruitoare activitate a celor puține existente. Dacă trecem peste epoca organizațiilor secrete din vremea renașterii naționale în România stăpânită — de venetici, — organizații ostracizate de vitregia împrejurărilor dela proclamarea independenței și până în zilele noastre, strălucite ca un soare deasupra românismului activității Ligii Culturale. Societate întemeiată de patrioți idealști, și având ca scop măturat: solidarizarea prin cultură a eșeriilor românești. Liga Culturală a pornit dela un singur gând, care infioră cu perspectivele lui toate inimile românești; de robirea pământurilor de dincoace de Carpați cari frânceau, cu neladulare, trupul neamului nostru, atâta amar de vreme chinuit de dorul fratelui pentru frate.

Liga Culturală, a avut dela nașterea ei, răsunet European. Această expresiune a sufletului românesc, apărută la preajma vesutului proces al memorandului, care s'a terminat cu întemnițarea, între alții a celor doi eroi-martiri ai românismului Dr. Rațiu și Vasile Lucaci — cei doi luceferi cari au luminat atâta vreme luptele noastre naționale — Liga Culturală a îmbrățișat în lumea civilizată cel dintâi protest împotriva împitării populației predominante din Ardealul cernit de atâta jale, și de atâtea lacrimi și suspinuri. Au fost vremuri eroice așelor, când trimișii patrioților cari înjghebau Liga Culturală — tineri idealști dintre ardelenii siliți să-și părăsească țara și din generația deșteptată la clamarea marelui istoricilor manifestațiunii dela București. Organizau la Paris, cu ajutorul entuziasmului tineretului din capitala lumii, apărarea națională a poporului român din Ardeal.

Noul sacrificiu și noul energii au venit de atunci să se alipească și să se devoteze scopului urmărit de Liga Culturală. Conducătorii ei, sinceri și calzi patrioți, erau aleși dintre cei mai modesti; pentru că împrejurările erau astfel că oficialitatea românească din Regat, — cu trup și suflet, de partea mișcării — nu se putea de pe atunci în vileag ca sprijinitor a acțiunii de desrobire. A urmat apoi un bogat șirag de înfăptuiri pe tăcute, cari au rodit mult în Ardealul ținut de geauchiuul tiraniei. Liga Culturală, a știut să împartă cum trebuie și unde trebuie, aci în Ardeal, bani pentru școli, biserici, și ziare, a implinit amezile pe care le aplica stăpânirea ungară și a ajutat toate manifestările românești. Guvernele vechiului regat trimiteau, tot prin Liga Culturală, ajutoare bănești școalelor și bisericilor de aici.

Odată cu mobilizarea armatei române în 1916, întâia parte a războiului Ligii Culturale era terminată. Și acest rol, prin strălucirea cu care a fost îndeplinit, capătă proporții istorice: Ligii Culturale i se datorește în mare parte avântul ostașilor români în războiul de desrobire, sufletul oțelit și plin de speranțe al celor rămași acasă și mai presus de

toate pregătirea voastră de a primi cum se cuvine actul unirii și al îmbrățișării frațești dintre fiil aceleluș neam.

Dar Liga Culturală nu și-a terminat meuirea odată cu proclamarea unirii. Peste asemenea așezăminte, căroră le este închinată căldura, curățenia și credința celor mai tănuite colțuri ale sufletelor copiilor unui neam, străfulgeră întotdeauna ideea luminoasă a unei datorii de împlinit. Liga Culturală nu putea să moară, pentru că ar fi murit ceva din sufletul nostru. Ea nu și-a terminat rolul. Lozinca ei, care este „solidaritatea națională” mai are încă nevoie de desăvârșire după primul act al solidarizării prin spargerea granițelor politice.

Înăuntrul acestor granițe avem încă nevoie de solidarizare în fața foștilor dușmani de ieri cari și-au strâș rănjurile, căutând să facă spărături în simțmintele noastre de frați. În năzuințele noastre spre mai bine, avem încă nevoie de un fir care să lege, prin căldura sufletească, interesele noastre culturale, școlare și economice în fața intereselor streine neamului nostru. Toți pentru unul și unul pentru toți în fața celor ce ne voiesc răul, acesta este rolul pentru viitor al Ligii Culturale.

Iată de ce salut eu toată căldura inițiativa care deschide azi drum nou secțiunii Ligii Culturale din Pâncota.

Salut cu atât mai mult entuziasm această inițiativă, cu cât la baza înființării acestei secțiuni stă în mod evident, convingerea necesității unei asemenea instituțiuni, alături de încredințarea tuturor, mare și mic, bogat și sărac, că acest așezământ, necesar pentru păstrarea moștenirii ce ne-au lăsat-o cei 800.000 de ostași, morți pentru desrobirea Ardealului, poate trăi numai prin sacrificiile deosebite ale tuturor. Se cade ca această îndatorire, cu mult mai mică și mai ușoară, decât a acelor cari nu și-au preocupat sângele, să fie îndeplinită de toată lumea, cu inima voioasă și fără alte gânduri decât acela al dragostei de țară.

Felicit din toată inima pe inițiatorii cari au dat prilejul unei asemenea serbări înățătoare precum se cade să fie lăudați toți acei buni români, cari înțelegând necesitățile apărării naționale, s'au gândit să înființeze secțiuni de ale Ligii Culturale pe pământul Ardealului a cărui desrobire a fost vreme de decenii unicul scop al acelor cari s'au perindat la conducerea acestui așezământ. Fie ca gândurile acestea bune să găsească imitatori, fie ca sub culele acestui drapel, să alerge toată suflarea, cărturari și necărturari, desbrăcați de orice patimă, lucrând numai pentru cimentarea sufletească a neamului și menținerea vecinic trează a conștiinței naționale.

Solemnitatea primirii noului ministru al Statelor Unite de către Rege

Eri la amiază Regele a primit la Castelul Peleș, la Sinaia pe dl. William Culbertson noul ministru al Statelor Unite ale Americii, care a remis Suveranului scrisorile sale de acreditare.
Dl. Culbertson și personalul legățiunii au fost reținuți apoi de Suveran la dejun.

Săpături arheologice în jad, Arad

Arad, 15 Sept.

Cunoscutul arheolog Dr. Roska a întreprins și anul acesta o serie de săpături arheologice în cuprinsul județului nostru căutând să smulgă pentru știință o samă din tainele acestui pământ.

Dupăcum suntem informați, programul acestui an cuprindea cercetarea coltinelor dela Glogovaț despre cari știința are foarte puține informații. Acolo s'ar afla morminte de pe timpul năvălirii popoarelor cari au trecut pe lângă Valea Mureșului, calea cea mai importantă a neamurilor cari au trecut pe aici.

Din lipsa de mijloace materiale, dl. Dr. Roska n'a început decumdată săpăturile pe acele coline.

Curiozitatea științifică l-a căluzit în altă direcție. Peșterile dela Moneasa l-au dat dl. Dr. Roska prilejul să facă săpături rodnice. În patru din acele peșteri D-sa a dat peste urme de oameni.

În hotarul comunei Iosășel a reușit să descopere prețios material arheologic care va forma o secție importantă a Palatului Cultural din localitate.

Se vorbește că Asociațiunea „Astra” va sprijini materialmente săpăturile dl. Dr. Roska, pentru a cărui muncă rodnică are cea mai înaltă apreciere.

Sprijinată cum se cuvine, activitatea dl. Dr. Roska se va intensifica spre folosul științei și spre cinstea patriei noastre.

Vizită regală la Constanța

Luni dimineața. Suverana, însoțită de principele Nicolae, a sosit la Constanța unde a vizitat cruciștorul „Frobischer” pe care se va imbarca Principele Nicolae care va pleca spre Malta, unde urmează cursurile Școlii Navale. Suverana a luat dejunul pe vas, iar după amiază a oferit un ceai în pavilionul regal de pe dig. Regina Maria a vizitat și lucrările de construcție ale palatului regal dela Mamaia.

Seara Suverana a plecat spre Bizargic urmând a vizita Balicul și Coasta de Argint.

Comisia pentru aplicarea reformei administrative și-a reluat activitatea

Eri a început la ministerul de interne să lucreze comisiunea pentru aplicarea reformei administrative.

Au luat parte din C. Dumitriu, președintele acestei comisii, d. Nistor, ministru ad interim al Interacelor și d. Crăsnaru, secretar general.

Comisiunea a luat în cercetare, rapoartele prefectilor asupra modului cum s'a aplicat reforma administrativa, hotărând apoi instrucțiunile ce urmează să se dea pentru complectă aplicare a acestei legi.

Necesitatea unor statistici exacte

De abia, dela venirea dlui I. G. Duca la ministerul de externe sub propria inspirație și din propriul imbold al ministrului, s'a început redactarea de memorii și de broșuri pentru propaganda noastră în străinătate.

Unele din aceste memoranduri și broșuri sunt foarte bine redactate și cu date din cele mai precise și controlabile.

Alte broșuri însă, cari nu sunt direct controlate de Ministerul de Externe, conțin o multime de inexactități luate după statistici dușmane, cari în loc să ajute propaganda noastră în străinătate, o compromit mai mult. Astfel în broșura pe care o primim la redacție „La question des minorites en Transylvanie”, datele statistice sunt luate după unguri.

Transilvania și țărele ungurene alipite României, au o suprafață de 101.200 kmp. Dacă adăugăm 138.000 vechiul regat, 47.000 Basarabia, 10.000 Bucovina, suprafața României Mari este de 296.000 kmp., adică mai mare decât suprafața Marii Britanii cu Irlanda, (280.000) și aproape cu suprafața Italiei de 300.000 kmp.

În ce privește populația României Mari, ea este azi de aproape 18.000.000 distribuite astfel: 8.000.000 Vechiul Regat; 3.000.000 Basarabia; 800.000 Bucovina și 6.000.000 Transilvania.

Statistica sumară a noastră din 1923 constată o populație de 3.300.000 Români, 1.100.000 Unguri și Secui, 560.000 Sași și Șvabi, 203 mii Evrei și 130.000 diverși Sârbi, Ruteni, etc., adică o populație de 5.500.000 în toată Transilvania.

Ultima statistică arată avântul spre romanizare al orașelor din Transilvania și mai arată că Ungurii nu contau nicăieri pe Români, locuitorii ai orașelor, cari dela unire încoace, au crescut în număr considerabil.

Reese, deci, că în cei 3.300.000 nu sunt cuprinși decât Românii dela sate, și nu cei dela orașe.

Chiar din statistica ungurească din 1910, care scotea numai 1.000.000 Români, din comparația cu numărul ce reprezintă fiecare confesiune, statul maghiar ne ștergea vr'o 600.000 Români. Considerând mărimea populației Românești după unire și sablirea de frați din vechiul regat în Transilvania, numărul Românilor a crescut la patru milioane.

Astfel că noi reprezentăm doară treimi din populația Ardealului și a țărilor ungurene. Grație calităților sale de răz. poporul românesc devine tot mai numeros și mai puternic spre deosebire de minorități a căror populație este în plină de creștere (ca la Sași), sau în stagnare (ca la Unguri).

Orice broșură de propagandă românească trebuie să fie seamă de aceste lucruri și realități. Dacă era interesant să se arate măriturile dușmanilor la Conferința de pace, acum nu mai e nevoie de cifrele lor măluite. Noi trebuie să ne bazăm pe statistici românești pentru a ne orienta în aprecierile noastre, cu aceste rectificări, ce trebuie introduse. „La Question de minorites en Transylvanie” este o carte folositoare și de consultat.

Congresul „Uniunii Orașelor din România”

Chișinău, 14 Sept.

Sedința s'a deschis la orele 10 dim., sub președinția dlui dr. I. Costinescu.

DI VIRGIL MIRONESCU, primarul orașului Tecuci, a citit darea de seamă financiară a Uniunii.

S'a aprobat descărcarea gestiunii consiliului de administrație.

S'a procedat apoi la alegerea noului comitet în locul vechiului comitet, care a împlinit 3 ani de funcționare.

Au fost aleși: Președinte: Primarul orașului București; vicepreședinți: primarii orașelor I.și Cluj, Cernăuți, Chișinău și Craiova, aceasta din urmă reprezentând Ottenis, loc nou creșt pentru cinstirea cetății Bani Jor și a marilor viteji.

Congresul a aclamat îndelung Oltenia și reprezentantul primăriei Craiova, dl. Nicolae Ciocărdia.

Au mai fost aleși dl. Ioan Roban, secretar general, dnii dr. Emil Dandea (T. Mures) și inginer Cincinat Ștefescu, secretari, primarii orașelor Arad, Botoșani, Brașov, Constanța, Făgăraș, Lugoj, Oradea Mare, Ploiești, Ră-

dăuți, Sibiu, Tecuci, Tg.-Mures, Vălenii de Munte, Galați și Zălau, membri iar primarii orașelor Tg. Jiu, Bazau, Ismail, R.-Sărat, Satu-Mare și Moleșți, membrii supleanți.

Pentru congresul internațional al Uniunii orașelor, care se va ține la Paris la 28 Septembrie, congresul a ales următorii delegați: dr. Costinescu, Sărbu Demetrescu, inginer Cincinat Ștefescu, toți trei pentru București; apoi reprezentanții orașelor I.și Cluj, Craiova, Timișoara, Chișinău, Constanța, Botoșani și Cernăuți.

Întărându-se în ordinea de zi: Poliția comunală, d. dr. COSTINESCU a arătat organizarea polițiilor comunale la Paris, Londra și alte centre, din punct de vedere administrativ. A expus buce salarizare a polițiilor europene față de completa insuficiență a polițiilor comunale din România.

Occupându-se de poliția Capitalei, spune că e rau pregătită și salarizată. Sistematierea, igiena și salubritatea Capitalei sunt împiedicate poliția comunală nefiind pregătită. În București se deschid strade, se con-

FOILETON

Elena Văcărescu

Domnișoara Elena Văcărescu a fost aleasă membra corespondentă a Academiei Române.

Poetă franceză foarte cunoscută, odrasla boierilor Văcărești n'a fost de fapt nicodată despărțită de țara în limba căreia n'a scris. S'a gândit continuu la dăna, a servit o cu toată puterea unui mare și cald suflet, și, în toată opera ei, de o energie care nu e a unei vechi societăți rafinate, ci a „barbarului” nostru sânge iute, ea și-a pus scene și emoții totdeauna în cadrul naturii românești. Pe aceasta o vede așa cum i s'a înfățișat vara, în presența caselor dela Văcărești Dâmboviței, cu livezele de pruni a căror roadă aromeste, cu ciobanul păzind turma în tăcere, cu bisericuța bătrână, — cum se vede, o lume vecinică a lui Grigorescu și mai plină decât dăna.

Cazul acesta merită să fie discutat, dincolo de admirațiile convenționale, dar și dincolo de prejudecățile pripite.

A fost o epocă în dezvoltarea spiritului strator de sus ale societății românești în care lumea dela noi n'avea decât o singură dorință, mai mult: o pasiune unică, acela de a sămăna cu societatea franceză, așa cum se

vedea la Paris. Atâția au devenit astfel simpli servi ai unei mari civilizații pe care nici n'au înțeles o pe deplin. Ei au plecat dela noi și n'au folosit nici acolo unde s'au dus.

Se cetia, se vorbea, se gândia în altă limbă, religia ei lăsași se schimba pentru o msi deplină asimilare: România era bună vara până la recoltă, încolo toți cari aveau cu ce își luau calea spre Paris.

Ce se putea face atunci de cine aparținea acestei societăți?

Ori să se facă la românește poezii de inspirație franceză. În mare parte așa e opera poezilor de atunci. Am folosit noi din faptul că scriitorii au tradus într'o limbă împuțită și supțiată cântecul străin pe care-l aveau în gând?

Cu d-ra Văcărescu e altfel. Sufletul nostru s'a strămutat în domeniul altei literaturi. N'as zice că limba nu creiază pe poet, dar e sigur că și poetul domină instrumentul întrebuințat. Și astfel limba franceză a căpătat pe subiecte străine de cele mai multe ori întoașii pe care le recunoaștem ca ale noastre.

Toate popoarele cuprind în cadrele vieții

lor sufletești ceea ce s'a scris de persoane aparținându-li în alte limbi. Așa facem cu toții față de produsele latine sau slavone ale evului mediu. Germanii cari au scris frantuzeste în veacul al XVIII lea aparțin tot Germaniei și scriitorii noștri cari au scris, tot atunci, grecește, ai noștri rămân.

Să-mi dea voie și publicul nostru și urmașii Văcăreștilor să judec și în acest caz tot așa.

Pentru a se vedea că ea a rămas totuși ceea ce-i dicta sufletul pe care, să tot vrem, nu ni-l putem schimba, dăm, cu prilejul reintegrării sale în viața noastră literară, câteva buciți din opera ei.

N. IORGA (Ramuri).

Elena Văcărescu:
AMURG
E cineva care se roagă acolo'n cer în astă seară,
Așa de'necet coboară-amurgul, așa de molișor
[com își preară
Asupra codrilor în freamț, mărunte pul-
[bere de foc,
Cele din urmă raze'n mersul ce par'car
[vrea să stea pe loc.

Mica publicitate

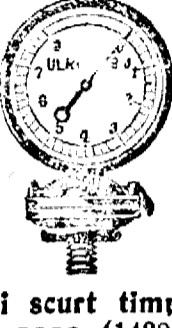
Schimb de locuință. Doresc să mi schimb de urgență locuința de 5 camere parchetate, confort modern, situată în centrul orașului Târgu Mureș, — cu una simi lară (care poate fi și mai mică) din Arad. Adresa la Administrația ziarului. (1772)

Doamnă română primește elevă de liceu cu toată întreținerea. A-se adresa Str. Nicu Filipescu No. 29. (1766)

2 băieți de școală se primesc la o familie română din apropierea liceului. Informații în Strada Bucur Nr. 19, la Inspectorul casei.

Băieți de școală civilă, sau primar se primesc pentru oare particulare. — A-se prezintă la „Postrestant“ oficiul Central. (1775)

Manometri și tot felul de aparate pt. măsurare pregătește și primește reparări
Gaspár mecanic
Arad, Str. Horia (f. Széchenyi u.) Nr. 1. : Aparaturile trimise pt. reparare provizorie cu verificarea Statului în cel mai scurt timp se înapoiază.
0000 (1402)
Telefon Nr. 315. Telefon Nr. 315.

Inainte de a cumpăra încălțăminte, vizitați prăvălia lui (1701)
IUSTIN OLARIU și Comp.
vis-a-vis de restaurantul „Melul Negru“, unde aflați depozitate ghete de prima calitate confecționate în atelierul propriu.

Răspândiți Tribuna Nouă!

Primăria comunei Micălaca.

No. 1015/1925. (1765)

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 6 Octombrie a. c. la orele 10 a. m. se va ține licitație publice cu termen scurt în localul primăriei Micălaca pentru darea în întreprinderea lucrărilor pentru renovarea grajdului primăriei.

Licitațiunea se va ține în conformitatea cu legea contabilității publice (art. 72—83).

Concurenții vor depune cu oferta și o garanță de 5% la valoarea lucrărilor.

Devizul, planul și condițiunile se pot vedea la primăria Micălaca în zilele de lucru între orele 8—12 a. m.

Micălaca la 12 Sept. 1925.
PRIMĂRIA COMUNALA.

Nr. act. 1146/1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul notar public aducem la cunoștință publică, că în conformitate cu comisiunea rogatorie făcută nouă la procesul verbal dresat sub Nr. mai sus indicat, Irimia Klein depozit de lemne „Firma din Curtici“ va vinde la licitație publică pe lângă intervenția subsemnatului, în ziua de

21 Sept. 1925 la orele 5 d. m. în biroul notarial public din Arad, Strada Alexandrii No. 3, în sarcina și rizicului vânzătorului căzut în întârziere 1 vagon de scânduri de lemn moale pe prețul de strigare de 5000 Lei, eventual și sub prețul de strigare.

Marfa se poate vedea la depozitul firmei sus menționat în Curtici în toate zilele, iar condițiunile de licitație se pot cunoaște în biroul subsemnatului.
Arad, la 16 Septembrie 1925.
Notar public :
(ss) Dr. SILVIU PAȘCUTIU,
Arad.

(1763)

struere case, fără ca primăria să știe.

E necesară înființarea unei școli de poliție comunală pentru pregătirea personalului. Poliția comunală trebuie să depindă direct de primărie, nu de polițișii sau prefect, care să rămână cu paza orașului și jandarmii.

DI VARARU, inspector general administrativ, a răspuns, manifestându-se puțin sceptic decât dl dr. Costinescu. Statul îi însumă tot materialul polițienesc, mai ales în formațiunea unitară națională.

Legea unificării administrative a pus, de altfel, poliția comunală la dispoziția consiliilor județene, cu precizarea atribuțiilor și sancțiunilor.

Nu poate fi însă vorba de poliții comunale speciale, fiindcă s'ar întâmpla ca ele să intre în conflict cu poliția de stat.

DI TOMA, primarul lașilor a arătat că punctul de vedere al dlui Vararu este exact în teorie. El nu corespunde însă realității, din cauza inexistenței poliției cu caracter comunal, cealaltă poliție aproape neexecutând dispozițiile primăriei.

Poliția de stat are prea multe atribuțiuni spre a mai putea avea pe cele de supraveghere sanitară, edilitară, etc. Cu toate acestea comunele plătesc această poliție care execută atribuțiuni necomunale.

DI MIHAIL BERCEANU, prim vice-președinte crede că legea prevede sancțiuni pe cele judiciare pentru cazul când poliția judiciară refuză executarea ordinelor primarilor.

DI dr COSTINESCU intrerupe, afirmând că n're nevoie de procese pentru neexecutarea unei ordonanțe, ci de o poliție la stricta și imediata dispoziție, fără atribuțiuni judiciare.

DI TOMA (Iai) e de aciași părere, afir-

mănd că nu poate duce un proces laaintea

Cației, pentru că subordonarul n'a executat ordinul prim-ului, întrucât s'ar provoca ruina cetățenilor.

DI RADIAN (Moinești) crede că nu se poate cere această educație și respect fără rezolvarea problemei salarizării. Azi, agenții sunt plătiți cu salarii de miserie.

DI Toma (Iai) spune că primării n'au venit să discute resentimente și suspiciuni, ei au venit să aere nevoile gospodărești ale comunelor a căror administrație o au.

Căd comunele plătesc polițiile, au dreptul să pretindă ca aceste poliții să fie municipale, iar statul să-și aibă poliția cu caracter deosebit.

În sedința de după amiază a congresului primarilor, dl dr. Costinescu a citit telegramme expediate dlor I. Brătianu, Al. Crăsnaru și Const. Dumitru.

După aceea, dnu rezumă discuția în ce privește poliția comunală.

Au mai vorbit dl Dobrescu, primarul orașului Câmpina și Stănescu din Buzău cari au cerut ca poliția comunală să fie plătită de comună, dar primarul să aibă autoritatea de a pedepsi și a lua orice măsuri autoritare.

Congresul decide ca acest desiderat să fie prezentat guvernului pentru noua lege. A luat cuvântul apoi dl Dandea primarul din Târgu Mureș asupra activității exterioare a Uniunii.

Biroul a luat act. Primarul orașului Ploesti întreabă asupra carierelor de piatră din Transilvania, despre care s'a anunțat în congresul din Cernăuți anul trecut.

DI dr. Costinescu răspunde că din cauza taxelor enorme de prohibiție nu s'a putut progresa cum s'a face în alte țări. Declara apoi închiis congresul și aduce mulțumiri edililor din Chișinău.

Indoita serbare dela Pâncota

— Sfințirea bisericii și botezul drapelului noii secțiuni a Ligii Culturale. — Pâncota, 13 Sept.

Orășelul nostru s'a bucurat astăzi de o indoita sărbătoare, bisericească și culturală. S'a sfințit, de către însuși P. S. Sa Episcop Grigorie, biserica renovată radical pe cheltuieli ale Lazăr Palcu, mare proprietar local a Ligii. După aceea corul a intonat mai multe cântece și s'au făcut prezentările de rigoare și după ce două copii au oferit flori, oaspeții în frunte cu inaltul ierarh, au fost conduși cu banderiu la biserică, unde s'a slujit vecernia.

Pentru sfințirea bisericii, P. S. Sa Episcopul Grigorie sosește, împreună cu suita, cu o zi mai înainte, Sâmbăta la orele 17, spre a face și câteva vizite canonicale prin comunele din apropiere. P. S. Sa a fost întâmpinat la gară de către corul Ligii Culturale sub conducerea inv. Vlădica, secretarul secțiunii locale a Ligii. După aceea corul a intonat mai multe cântece și s'au făcut prezentările de rigoare și după ce două copii au oferit flori, oaspeții în frunte cu inaltul ierarh, au fost conduși cu banderiu la biserică, unde s'a slujit vecernia.

Seara a avut loc o cină la castejul domeniului la care au luat parte, afară de P. S. Sa Episcopul Grigorie, S. S. Ltr. M. Păcăianu, Lucaș, dr. Botiș, Stana, Cioară, d-nii Lazăr Palcu, primpretor Popp, Cămpăanu, Vlădica, etc.

După cină P. S. Sa Episcopul s'a retras în apartamentul ce-i fusese rezervat în castel.

Sfințirea Bisericii

A doua zi la orele 8 dimineața precis a început slujba religioasă pentru sfințirea bisericii, care s'a făcut cu un fast deosebit. În biserică plină de țărani și țărancuțe, îmbrăcați în multicolore haie de sărbătoare, făcea un efect deosebit marea număr de preoți veniți să slujească asistând pe P. S. Sa investimantat în odașile de zile mari. Într-o clipă asistau pe P. S. Sa preoții dr. Botiș, Stana și parohii bisericii.

Precum am spus, biserica este foarte frumoasă renovată, iar picturile se datoresc pictorului Carol Wolf din Pâncota. Toate lucrările de restaurare a bisericii, în valoare de aproximativ 1.500.000 lei s'au făcut pe cheltuielile cunoștințului filantrop din partea localului, dl Lazăr Palcu.

La timpul slujbei de sfințire a sosit și la biserică, venind cu automobilul din Arad, Doamna și Dl inspector administrativ I. Georgescu, prefectul județului, d-nii căpitani Anghelcsu și avocat Paușțiș. Printre alți oaspeți, în afară de autoritățile locale, se mai aflau d-nii Lazăr Palcu, deputat Pavel Dârlea, Miron Justin, Petre Grozea, etc.

Oaspeții au trecut apoi cu toții în biserică, unde, după terminarea solemnităților sfințirii și a liturgiilor la care răspunsurie au fost date, în prima parte a slujbei, de către corul mixt pus sub conducerea învățătorului M. Măca, iar în a doua de către corul Liga condus de învățătorul V. Vlădica — P. S. Sa a rostit o prea frumoasă predică ocazională despre generozitate — un sentiment care sta la baza moralei creștine — în care arată în cuvinte calde și convingătoare că nici o mulțime mai mare și mai frumoasă nu poate să dea omului avuția, decât aceea de a face binele, fie ajutând pe cel sărac, fie construind locșuri pentru nevoile obștești, dădă ca exemplu generozitatea donatorului de azi, dl Lazăr Palcu.

Sfințirea Drapelului Ligii Culturale

După terminarea predicii serviciul divin a continuat pentru sfințirea și botezul steagului secțiunii din Pâncota a Ligii Culturale. Drapelul a fost adus cu alai de către toți membri Ligii dela sediul corporațiunii și introdus în Biserică. Serviciul divin a fost oficiat tot de către P. S. Sa Episcopul Grigorie asistat de aceiași preoți.

La terminarea slujbei, inaltul ierarh, urează, în câteva cuvinte, muncă și spor pe terenul cultural secțiunii cele noi a Ligii din comuna noastră. În urmă, preotul dr.

Botiș arată că steagul sfințit înfățișează simbolul luptelor naționale de altă dată și că se cuvenea ca, printre primele secțiuni ale Ligii Culturale în Ardeal, să se prenumere și aceea înfățișată aici pe fostul teritoriu al Zărandului românesc cuibul de odinioară al energiei noastre naționale.

D. I. Georgescu, prefectul județului, rostește apoi discursul pe care-l publicăm în altă parte a ziarului.

În momentul când drapelul a fost oferit nașei dl nr prefect Elena Georgescu, spre a se procedea la botez, o copilă, d-soara Stela Vlădica, a oferit nașei un buchet de flori iar fetițele Smaranda Vlădica și Stela Bălaș au oferit panglica.

S'a procedat apoi la baterea țințelor drapelului în număr de câteva zeci. Toți cei de față au bătut câte un cuiu.

Recepțiunea dela dl Lazăr Palcu

După terminarea solemnităților oaspeții au fost primiți la dl Lazăr Palcu, unde au luat contact cu autoritățile și notabilitățile din partea localului. P. S. Sa Episcopul Grigorie și dl prefect Georgescu s'au întreținut cu toți cei prezenți despre nevoile spirituale și materiale ale regiunii în timp ce primitorii gazde serveau cu multă amabilitate celor prezenți gustări și delicioase aperitive din produsele proprii.

Banchetul dela Dacia

Oaspeții s'au îndreptat apoi cu toții spre sala restaurantului „Dacia“ unde dl Lazăr Palcu oferea un banchet de peste una sută cincizeci de tacămuri. În fruntea mesii se afla P. S. Sa Episcopul Grigorie, d-na Elena Georgescu și dl prefect Georgescu. Urmasii apoi suita P. S. Sa și toate notabilitățile. Din cauza orei înaintate și a meniuului ales cu care dl Palcu a ținut să-și cinstească oaspeții s'a mâncat cu poftă în mijlocul unei atmosfere comunicative. O deosebită voie bună a prezidat în tot timpul banchetului, supravegheat cu amabilă atențiune, de către însuși dl Lazăr Palcu.

Răgăciunea dela începutul mesii: „Crezul“ și cea dela sfârșit au fost spuse de către P. S. Sa Episcopul. Un taraf de lăutan a distrat în mod discret pe comensii.

Primul toast a fost rostit de P. S. Sa Episcopul Grigorie pentru M. Sa Regele Ferdinand Regală. A urmat apoi un toast al asesorului consistorial în sănătatea P. S. Sa Episcopului și al dlui prefect al județului S. Sa protopopul de Sîria a închinat în sănătatea aceluia care a început lupta pentru stăpînire „peșterii“ (sectelor religioase) de trupul Bisericii. Dl deputat Pavel Dârlea a toastat apoi în sănătatea dlui prefect Georgescu, a cărui activitate de fiecare zi o închină cu devotament, numai intereselor județului. Un paroh al bisericii înnoite a închinat apoi în sănătatea dlui Lazăr Palcu inițiatorul indoitei sărbători de azi, tot de fiind și donatorul steagului Ligii Culturale.

La orele 4 p. m. banchetul a luat sfârșit. P. S. Sa Episcopul Grigorie a plecat în comuna Gașca spre ași continua vizitele canonice cari, conform programului, s'au efectuat și în ziua de Luni 14 Sept. în comuna Gașca, Sîria, etc.

În sala restaurantului Dacia a rămas o sărbătorirea zilei de Duminică să continue printr-o reprezentație și bal în cursul serii. Oaspeții au plecat, cu o plăcută amintire despre această indoită sărbătoare, la orele 6 p. m.

În timpul vizitei bisericii oaspeții rămăsă înduoșiți până la lacrimi la vederea unui moment modest, dar curat întreținut cu o cruce de marmură pe care era întipărită cu litere de aur, în sticlă sobru al scripșturilor funerare, o pagină din tragedia eroică a neamului românesc. Inscripția pe ea că sub acea piatră odihnește caporalul Alexă Ion din comuna Adunați, județul Telemann, din compania 6 a regimentului vânători Regina Elisabeta, ucis mișlește de către garda roșie ungurească, în prima zi a Sfințitorii Pașii din anul 1919, în drum spre comuna Cherechiu.

Monumentul acesta modest, ca multe altele prăsrăte pe ogoarele Ardealului, este mănă o dovadă nepieritoare despre sacrificiile făcute de ostașii români întru apărare și mărirea țării lor. Tot în amintirea acestor eroi, dl prefect Georgescu a schimbat numele comunei Cherechiu în acela de caporal Alexă.

Memoriul d-lui V. Brătianu în chestia datoritiilor interaliaste

Luni a avut loc la ministerul de finanțe o consfățiune între d-nii Vintilă Brătianu, Teianu, directorul datoritiilor publice și G.uan, directorul despăgubitorilor.

S'a luat în discuție memoriul redactat de Royal cu privire la datoritiile interaliaste. S'a dispus traducerea memoriului în limba engleză, franceză și română.

Totodată s'au trimes ultimele instrucțiuni comisiunii care va pleca pe ziua de 14 Octombrie, sub presidenția dlui Titulescu la conferința din Washington.

D. Vintilă Brătianu a părăsit apoi Capitala, ducându-se la Mibăești de unde se lătoarează Joi când va avea loc un consiliu de miniștri cu care prilej ministrul de finanțe va expune rezultatele obținute în discuția sa din străinătate.

Serbări românești

1. Dupăcum am anunțat într'un nr. trecut, în comuna Curtici a avut loc în ziua de 6 Septembrie a. c. sub conducerea dlui notar Popescu sfințirea steagului secției de pompieri. Un cortegiu cam de 200 de persoane, la ora 9 dimineața a întâmpinat pe nașa drapelului iar după slujba făcută în fața bisericii părăsindu Colcer în cuvinte bene simțite a arătat importanța organizațiilor de pompieri la ste. Dupăamiază a fost o mică serbare populară urmată de exerciții pomieristice.

Seara, festivitatea s'a încheiat cu un bal foarte reușit.

2. În Timișoara există o reuniune de cântări românească a cărei activitate de 35 ani dela fondare s'a sărbătorit în ziua de 6 Sept. având loc și sfințirea steagului cu o deosebită solemnitate.

3. În ziua de 8 Septembrie 1925 comuna Chizătău a îmbrăcat haină de sărbătoare. Cu ocazia unei întreceri strălucite de coruri, lume foarte multă venită din toate părțile a ținut să fie de față. Cu această ocazie dl Lungulescu trimis din București, într'o entuziastă cuvântare a arătat că nimic mai mult pe lume nu adună, nu strânge, nu contoposte inimile mai mult ca muzica și îndemnul corul din Chizătău să meargă prefutind să îmbrăștie comora doinelor noastre. Cu acest prilej într'o cuvântare bine simțită studentul Florescu din V. Timocului bulgăresc a expus îndurerat câte ceva din marea pagină de suferințe a românilor ce se chină pe acele plaiuri. Deasemenea dl profesor Cioflec a arătat că nu mai puțin demn de luat în seamă este și poporul Românilor din Macedonia împărțită, care înarund fără sprijin, și în tăcere, se va pierce complet.

Seara la ora 9 a avut loc un festival dat de corul din Chizătău în noul local al Casei Naționale — foarte încăpător.

S'a jucat de stiten piesa „lanca Janu“, în cinci acte. Iar un sâșen al cărui nume cu părere de rău nu l știu — a uitat sala prin talentul cu care a spus monologul „Tobosarul“.

Piesa, s'a jucat admirabil. Cei veniți din Timișoara, Lugoj, București au avut ocazia

să vadă că săfeanul român e dotat cu alose însușiri. În special s'a remarcat fata care a jucat rolul Sultanei prin frumusețea și argutiuul vocii sale.

Laudă se cuvine dlui Tismășanu și Drăghici care a știut să pregătească de amănunțit cu fapta și cu sfatul reușita acestei serbări.

Fapte bune

În comuna Săliște, jud. Turda Arieș, un om sărac și cu frica în Dzeu, săteanul Vasile Popa a Sfătului văzând că cei trei copii ai săi se măreș și că în sat nu s'a pomnit și nu se pomenște școală, din îndemnul inimii sale a pus la îndemana satului o odaie din casa sa, pentru ca în ea copiii săteanilor să primească mult dorita hrană sufletească.

Anul trecut acest — început de școală — a fost în frecuența a 60 de copii.

Fapta săteanului Vasile Popa a Sfătului mă scutește să'adug: 1. Că ar trebui imitată de toți bogătașii din satele unde nu sunt școli (ex. jud. Arad și Bihor). 2. Că nu trebuie ca autoritățile din comuna Săliște să asiste nepăsătoare la continua jertfă a acestui vrednic român. 3. Că medalia pentru sprijinul învățământului care s'a distribuit cu prisosință la atâți „ne hemați“ — în comuna Săliște, pe pieptul lui Vasile Popa a Sfătului ar străluci de minune, și acum o întrebare: în jud. Arad sau Bihor — în sensul faptii de mai sus — săteanul Vasile Popa a Sfătului o fi având vre'un „ortac“?

Vamale

Cu data de 1 Sept. a. c. Dl șef de vamă principal cl. II-a Marosin a luat în primire Vama Timișoara dela dl șef de vamă principal cl. I. I. Banu mutat la Vama Craiova.

Dl șef de vamă Marosiu e o persoană care îndrepțește speranța că vama Timișoara va funcționa în aceleași bune condițiuni ca și în trecut sub conducerea pricepută a dlui I. Banu a cărei plecare lasă unanime regret.

Cultural

În ziua de 10 Sept. a. c. în orașul Timișoara, sau pus bazele unei culturale „Făuritorul“. Bunii români să ia aminte!

Nu-i o durută despărțire cu govăieii de „bun rămas“
C'în povârniș de drum acum se face un [minuat popas.

E cineva care te roagă acolo'n cer, e [cineva,
Un dor, un gând ce'n seara asta-și ag- [teaptă soarta undeva
Acolo'n marginea genuiilor din care pop- [țile pe rând
Cuprind și culcă'n bezna toată lumina zi- [lelor... Un gând,

Un suflet care stă să plece, ori altul care [stă să'vie,
Au prelungit străluminarea unui amurg și [cine știe
De razi asta, cea din urmă ce scapă'tă [din soare acum,
A luminat nădejdea vie ori ispășirea unui [drum.

S'ar putea să ning'acum?
Inima-mi se sbate.
Vai, zăpada va zdrobi
Cuburile toate.

Toarce sprinten fusul meu,
Tu, surată dragă,
Viu' din inimă să-mi străngi
Tânga mea întreagă.

A'nceput să ning'ă'n zări,
Strânge-mi tânga toată,

S'a lăsat o cioară'n drum
Pe cofița-mi plină,
Iia mi i subțire vâl,
Inima-mi i tină.

Galben era câmpul tot
Și doina de-a rândul.
Spune-mi, vâat de de toamnă, tu,
Ce țî tănjește gândul?

Mult e joasă poarta mes,
Inima trude'tă:
Dragostea de-o vezi trecând,
Las'o neoprită.

Sprinten toarce fusul meu,
Ioima-mi i seacă,
Ca pe-o frunză'n vânt s'o lași
Dragostea să treacă.

S'ar putea să ning'acum?
Inima-mi se sbate.
Vai, zăpada va zdrobi
Cuburile toate.

Toarce sprinten fusul meu,
Tu, surată dragă,
Viu' din inimă să-mi străngi
Tânga mea întreagă.

Teama crinilor

Austrul desface fereastra în seară...
Din seară cerdacul a prins să răsară.
Nălțată pe umerii ulmilor, iată
Că luna se uită pe lume aplecată.

S'o vadă de-aproape cât este de bună,
Rugul de roze mai crește supt lună,
Iar crinii țin sufletu'n pumni să nu [scape,
Să nu-l prăpădească 'n lunatece ape.

Și mie mi-i frică spre cer să nu-mi [suie
Tristetea ca duhul din alba cățuie
Și'n galbena lunii corolă să măie,
Și cătu i smiuvi în ea să rămie.

A. POP MARTIAN
și ȘTEFAN BALCEȘTI.

Cântec românesc

Galben era câmpul tot,
Lung doina porumbul,
Toarce sprinten fusul meu:
Inima-mi ca plumbul,

S'o bocești înțetșor
Și s'o'ngropi, surată...
Tradus de Elena Farago.

Serbarea dela Păuliș

- Cu o deosebită și impresionantă solemnitate s'a inaugurat monumentul Eroilor -

Păuliș, 16 Sept.

Ziua de azi a fost o zi mare pentru comuna noastră...

Monumentul

Pe plața din mijlocul comunei se ridică, impunător, un bloc de piatră...

Inițiativa ridicării acestui monument, care înfățișază o înaltă pildă morală...

Sosirea oaspeților. Cortegiul

Serbarea inaugurării era anunțată pentru orele 12. La orele 11 au plecat din Arad, în automobile...

La capătul comunei Păuliș oaspeții erau așteptați de un convoi de călăreți îmbrăcați în prorești costume naționale...

Serviciul religios

Arareori s'a văzut o adunare populară mai păturoasă de solemnitate și importanță monumentului...

La orele 12 s'au început rugăciunile sfintirii, de către patru preoți din comună și din jur...

Discursurile

După terminarea serviciului divin și sfintirea monumentului, al cărui val a fost ridicat de către primul comunei...

niște versuri populare în care se arată toată jalea orfanilor rămași afară sprijin.

În urmă d. general Bădulescu, comandantul brigăzii I. de grăniceri...

D. inspector administrator I. Georgescu, prefectul județului Arad...

Către acești eroi, din comuna DVoastră al căror nume este săpat pe piatră...

Să ne aplecăm cu smerenie în fața unor asemenea monumente...

Înaintea de a termina, aduc mulțumiri și laudă locuitorilor acestei comune...

Predau acest monument comunei să-l păstreze ca un patrimoniu al ei și să-l îngrijească...

Istoria neamului nostru este presărată cu faptele mărețe ale aceluia...

Nici o altă parte a pământului nu a fost atât de frământată de armate...

Cu toți simțim frumusețea serbătorii de azi, și în adâncul sufletelor noastre...

Mărea jertfă a aceluia care odihnesc în pământul scump al patriei...

Scriu a fost că în războiul pentru întregirea neamului...

Au căzut eroii, unul câte unul, cu fruntea'n sus, și trupul sfărâmat...

De aceea, nici-o datorie nu poate fi mai mare pentru un popor...

În sufletul fie cărui bun român, trebuie să existe întotdeauna...

Din jertfele lor, din suferințele lor s'a făcut orizontul mare...

Ei nu mai pot povesti vitejiile lor și glasurile lor, nu se pot uni cu ale noastre în jmurile înălțate...

Cel din urmă ea cuvântul primarului comunei Păuliș, d. Nicolae Ianoș...

celorl'alti oaspeți cari au bine-voit să vină din alte părți...

Banchetul

Într-o sală din apropierea monumentului, aparținând „Cooperativei păulișane”...

Au tostat, cel dintâi, d. prefect I. Georgescu pentru M. S. Regele și Familia Regală...

Muzica militară a distras în tot timpul pe comenși, banchetul luând sfârșit la orele 3 p. m.

Festivalul și Balul

După amiază la orele 5, în aceeași sală, a avut loc o reprezentație teatrală.

A urmat apoi coral țărănilor din Păuliș, care s'a produs cu mult bis și a fost mult aplaudat.

După festival, la orele 9 seara s'a început dansul, care a ținut până în zorii zilei.

INFORMAȚII

Administrative

Rugăm în mod deosebit pe toți abonații noștri, fie din localitate, fie din provincie...

— Onorații noștri abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentelor...

A. S. R. Principele Carol în Cehoslovacia

Praga, 15. — A. S. R. Principele Carol a sosit la ora 1 la Uzhorod, unde a fost întâlnit de generalul de divizie Pchhal...

Un interview al d-lui I. G. Duca

D. I. Duca a făcut corispondentului din Geneva al ziarului „Neue Freie Presse”...

D-na a spus între altele: Politica României consistă în păstrarea păcii în baza tratatelor existente...

În același fel vom ajunge la o înțelegere și cu Ungaria, cu toate că acolo se tot crede în anachronisme politice.

În chestiunea delicată a minorităților, guvernul român este condus nu numai de tratate ci și de considerații pentru înaltele cerințe ale intereselor de stat și naționale.

În chestiunea austriacă, d. ministrul I. G. Duca a declarat că România va face toate pentru a ajuta Austria în opera ei de restaurare și consolidare.

S'a cerut amânarea deschiderii Universității din Iași

Rectoratul Universității din Iași a trimis o adresă ministrului Instrucțiunii prin care cere amânarea cursurilor universitare.

Taxa 5 la sută pe cărțile didactice

Constătându-se că unele manuale didactice de cursul primar și secundar aprobate de ministerul Instrucțiunii...

Alegerea Camerei de Industrie și Comerț

Arad, 16 Sept.

Duminică 13 cor. urma să se efectueze alegerile pentru Camera de Comerț și Industrie din Arad.

Ne reprezentându-se decât o singură listă de candidați, conform legii nu s'a mai procedat la efectuarea scrutinului...

Secția Comercială:

Banca: Ilie Papp, Rudolf Farago. Alimente: Ioan Tatu, Lazar Palcu, Andrei Adler.

Fier, Chimic: Cornel Burz, Popovici Gheorghe, dr. Ludovic Baross.

Textile: Albert H-gyi, Victor Boșniac, Andrei Deutsch, Alexandru Domani.

mădu-se acestei dispozițiuni legale, vor suferi sancțiunile prevăzute, între care cea imediat aplicată la confiscarea...

x- În Cinematograful Malu Mureșului — 2 reprezentații zilnic — azi Joi se va reprezenta „Nayde sclava sultanului”...

Lemne: Edmund Kornis, Martin Martovitz.

Mixte: Axentie Stucala, Virgil Antonescu. Mici comercianți: Aug. Butariu, Sava Sevic, Ludovic Schulk.

Secția Industrială:

Fier: Nicolae Petrescu, M. Carol Neumann, Ladislau V-yazo.

Ind. de construcții: Pavel Rozvan, Ludovic Szantay.

Alimente: Constantin Mihas, Dumitru Caracioni, Emeric Zador.

Mixt: Victor Mateescu, Maxim Vulcu, Nic. Șerbanescu.

Meseriași mici: Iustin Olariu, Gheorghe Moritz, Iosif Gluck, Carol Asael.

Pentru intensificarea legăturilor culturale italo-române

Din marele număr de studenți, cari în ultimii ani au apucat drumul Arieșului, pentru continuarea studiilor lor universitare...

Renumele universităților italiene, datorită vechimei lor, dar mai ales reputației dovedite acelor cari au ilustrat și ilustrează încă cultura italiană...

În acest scop chemăm în rândurile noastre pe toți cei cari și-au terminat studiile în Italia și pe actualii studenți cari considerau ca datorie de conștiință exprimarea sentimentului lor...

Comitetul central al „Asociației studenților universitari români din Arad.”

din primele ceasuri ale victoriei noastre în mijlocul ei? Și cine ar putea să nu-și amintească cu recunoștință, bunăvointe...

Toate acestea sunt amintiri ce rămân adănc săpate în inimile noastre, pentru că mai târziu, de câte ori ne vom gândi la vremurile când eram studenți...

Și pentru că recunoștința noastră să nu rămână numai cuvinte deșerte, noi studenții dela universitățile italiene ne-am constituit în „Asociația studenților universitari români din Italia”...

Ultima oră

Familia regală la Chișinău

BUCHARESTI. — Moștenitorul de tron Carol, ex-regele Greciei Gheorghe și Regina Elisabeta cu mai mulți membri ai guvernului...

Reforma administrativă

BUCHARESTI. — Ministrul-președinte a chemat în Capitală pe toți prefectii, pentru a le înmăna reforma legii administrative.

Areștări la Iași

BUCHARESTI. — Procurorul din Iași a ordonat deținerea locotenent-colonelului Neculcea și a maiorului Christophel...

Temeritatea banditului Tomescu

BUCHARESTI. — Vestitul bandit Tomescu, cu banda lui, îmbrăcat în haine militare a apărut în comuna Valea Largă...

mai scurt timp Tomescu va fi prins, deoarece cu această faptă și a atras asupra sa mânia țărănilor.

Amânarea deschiderii Universității din Iași

BUCHARESTI. — Rectorul Universității din Iași, a propus ministrului de Instrucție, ca predările în a. c. să se înceapă numai cu data de 1 Noembrie...

Prinderea unor falsificatori de bancnote

VIENA. — Poliția a avizat siguranța din Iași, că a arestat o bandă de falsificatori de dolari, cari au plasat falsificațiunile lor în Moldova.

O declarație a ministrului Japonez?

BUCHARESTI. — Ambasadorul japonez a declarat, că guvernul său nu poate ratifica convenția Basarabiei până când aceasta nu e recunoscută de către Italia.

O mare contrabandă de mătaș

CERNAUTI. — Platonul de finanți din Cernaști a descoperit o contrabandă de mătaș. Până acum o cantitate de mărfuri în valoare de 20 milioane a fost sechestrată.

Artistice -- Culturale

Activitatea Academiei române

Vineri 18 Septembrie curent, ora 3 p. m. Academia Română își reîncepe ședințele săptămânale prin ședința publică în care d. V. Părvan va vorbi despre Săpăturile arheologice din România în vara anului 1925.

Criza de licee

La liceul „Sf. Sava” din Capitală s'au întrunit directorii liceelor din localitate, spre a proceda la centralizarea tablourilor de elevi înscriși la aceste licee în clasa întâia.

Din datele prezentate rezultă că în cele opt licee ale Statului pentru 497 locuri, s'au prezentat 1431 de candidați și vor rămâne pe dinafară 934.

Consiliul directorilor a opinat înființarea de clase extrabugetare, în care vor mai în-

tra un număr de 45 elevi la fiecare clasă.

„Ramuri Drum-Drept”

Ultimul număr din „Ramuri” aduce pagini de critică de poezie și nuvelă semnate de N. Iorga, Elena Farago, Ștefan Bălcești, Pop Martian, N. Milcu, Mihail Lunganu, Ot'kar Anik, Lascarov Moldovanu, Virgil Tempeanu, N. Ploppor și alții.

O antologie a nuvelistilor italieni moderni

Biblioteca „Semănătorul” din Arad va publica în curând o bogată „Antologie a nuvelistilor italieni moderni”.

Aceasta antologie va fi alcătuită de publicistul Const. D. Ionescu, unul dintre principalii colaboratori ai revistei „Datina” din Turnu-Severin.

Economice.

O mare expoziție zootehnică la Timișoara

— Suveranii vor lua parte la deschidere —

Se aduce la cunoștința publicului, că pentru a demonstra însemnătatea economică a creșterii animalelor din această regiune a României, care constituie o ramură importantă a avuției naționale precum și a produselor industriale, Comitetul Executiv al Expoziției Timișoara va aranja în zilele de 3, 4, și 5 Octombrie a. c. o expoziție zootehnică regională ce va avea loc în Timișoara pe platoul regimentului 38 Artilerie, de sub înaltul Patronajului al Alteței Sale Prințepale Carol, Moștenitorul Tronului, și președinția de onoare a d-lor I. I. C. Brătianu, președinte al Consiliului de Miniștri, și a dlui Ministru de Agricultură Alexandru Constantinescu, și a cărei deschidere se va face în ziua de 4 Octombrie în prezența Măjeștilor Lor Regale și Prințepale.

La această expoziție vor fi aduse animale și produse din județele: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș-Torontal.

Spre a se da un caracter demonstrativ al viitoarelor îndrumări a creșterii în această regiune vor fi expuse animale de rasă pură, ca termen de comparație cu aceleași rase produse în localitate.

Expoziția va cuprinde nouă secții precum următoarele:

- Secția I. Cabaline.
- Secția II. Bovine.
- Secția III. Ovine.
- Secția IV. Porcine.
- Secția V. Păseri și animale mici.
- Secția VI. Pavilionul vânzătoare.
- Secția VII. Stupărie.
- Secția VIII. Industria produselor animale.
- Secția IX. Aparat de lăptărie, vehicule etc.

I. Secția Cabalinelor, va cuprinde armăsarii și iepe de prăsilă produși de herghelia Statului dela Parta de diferite herghelii particulare precum și de micile crescători din regiune. O categorie cu o importanță deosebită va fi aceea a produselor din armăsarilor Statului.

În timpul expoziției va fi organizată de către dnii Comandanți ai Diviziilor I și II Brigadei de Cavalerie curse de galop și obstacole, executate de militari și civili.

II. Secția Bovinelor, va cuprinde tauri și vaci, din cele 2000 capete importate din Elveția în anul 1924 și 1925, din rasa Simmenthal precum și coraute Simmenthal produse în regiune, îndeosebi vaci cu vitei produși din tauri importați, cât și alte rase locale.

Cu această ocazie va fi și un concurs pentru cele mai bune vaci de lapte și unt și un concurs de animale îngrășate, pentru micărie.

III. Secția Ovinelor, va cuprinde oi, berbeci și tineret din rasele Merinos, Tigae și Rața produse în exploatarea mari sau mici, precum capre și țapi din rase locale și străine.

IV. Secția Porcine va cuprinde animale de prăsilă din rasele Mangalița, York, Berk și Linkolnshiere, urmându-se proficuitatea și maximul de greutate, va fi și un concurs de animale îngrășate pentru carne și grăsime.

V. Secția Paserilor și Animalelor mici va cuprinde găini, rațe și găște de rase pure, importate și produse din regiune, porumbi și fazani, cloșitori moderne și aparate pentru crescut pui, precum și o creșcătoare-model. Tot în această secție se vor expune câini de toate rasele, epuri de casă și animale de laborator.

VI. Pavilionul de vânzătoare va cuprinde toate speciile de animale și păseri de vânzătură ce trăiesc în regiune.

VII. Secția Stupăriei va cuprinde albine de rase străine și indigene, precum și stupi de diferite sisteme întrebuintate în localitate, și toate felurile de unelte și aparate întrebuintate în albinărit.

VIII. Secția industriei animale va cuprinde produse brute și industrializate în fabricile din regiune (brânzetură, mezeluri, lăptărie și postavuri, pielărie etc.)

IX. Secția aparatelor de lăptărie vechi-cule etc.

Aici vor fi expuse aparate și unelte de lăptărie, trăsuri și alte vehicule, precum și o secție cu unelte și aparate pentru îngrijirea și exploatarea animalelor.

În scopul ca această Expoziție să înlesnească o răspândire cât mai întinsă în țară fără a animalelor de prăsilă de rase curate produse în regiune, se aranjează și un târg de reproducători.

Inscrierea și așezarea animalelor în Expoziție și distribuirea locurilor.

Acei ce doresc să participe la expoziție vor aduce Comitetului de organizare semnd un Buletin de înscriere după formularul dat. Participarea la expoziție se face numai cu animalele și obiectele înscrise în buletin.

Locurile se pun gratuit la dispoziția participanților și sunt pentru cabaline și bovine sub pavilioane de scândură acoperite, făcute de Comitetul organizator, iar pentru oi și porci în ocale deschise. Industria produselor animale va fi așezată într-o remiză de zid, bine vizibilă și lipsită de umezeală.

În interior și distribuirea locurilor se face de către Comitetul organizator.

Hrănirea animalelor admise în expoziție se va face pe cheltuișii Comitetului organizator, atât în expoziție cât și în zilele de transport spre casă.

Transportul. Expozanții vor trebui să se îngrijească singuri de transportul la Timișoara și înapoi a animalelor și obiectelor lor. Comitetul organizator a intervenit să se acorde dus și înapoi o reducere de 50% pentru transportul pe Cfr. pentru animalele trimise de delegații Comisiunilor Zootehnice județene, plata transportului se va face pe seama Comisiunilor respective.

Reclama. Fiecare expunător poate face pe terenul ce i s'a atribuit orice fel de reclamă. Ele trebuiesc însă aprobate mai întâi de Comitet.

Regulamentul interior. Prin faptul înăințării buletinului de înscriere și participării la expoziție expunătorul se obligă să observe cu strictețe regulamentul expoziției, dispozițiile polițienesti ale autorităților, precum și alte dispoziții legate în vigoare.

Premii. Comitetul, prin juriile de apreciere formate din specialiști pentru fiecare secție va acorda celor mai meriții participanții premii în bani, medaliile de aur, argint și bronz și diplome de onoare.

Pentru animalele născute și crescute în gospodăria expozanților se vor da premii mai mari, acordându-se o „primă de producător” peste premiul decernat.

Devizele și valuta.

Rad or, 16 Septembrie

BURSA:

Zurich	Deschiderea:	Închiderea:
Berlin	123 25	123 30
Amsterdam	208 30	208 30

New-York	578.25	519 25
Londra	2511 50	2511 —
Paris	2445 —	2445 —
Milano	2125 —	2105 —
Praga	1535 —	1535 —
Budapesta	72 65	72.60
Belgrad	922 50	922.50
București	255 —	255 —
Varșovia	87 50	87 50
Viena	73 05	73 05

Italia	8.55
Elveția	40 —
Viena	29 20
Budapesta	—
Praga	6 10

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	780 —	—
Mărci	48 50	—
Leva	150 —	—
Lire otomane	114 —	—
Sterline	995 —	—
Francezi	9 86	—
Elvețieni	33 —	—
Italiani	840 —	—
Drachme	310 —	—
Dinari	355 —	—
Dolari	205 —	—

Cursul devizelor București

pe ziua de 16 Sept. 1925.

	Cerute
Paris	9 82
Berlin	49 —
Londra	1006 —
New-York	206 —

Asortiment bogat de

(1759) blănuri la:

blănarul ANTALFY Strada Corvin (fost Hunyadi-utca).
Rugăm atenția asupra numelui.

Căile Ferate Arad-Podgoria

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane							
cu clasa I și III a					Klm.	Arad—Ghioroc							
2	4	6	8	10		cu clasa I și III a							
510	800	1130	1440	1900	—	Arad	Sos.	715	957	1334	1644	2104	2245
514	804	1134	1444	1904	1-1	Arad C. F. R.		712	954	1331	1641	2101	2240
						Halta 1							
						" Micălaca nouă							
521	811	1141	1451	1911	2-5	Micălaca		705	947	1324	1634	2054	2233
530	820	1149	1459	1919	6-7	Glogovaț		657	936	1316	1626	2046	2225
539	829	1159	1509	1929	11-6	Mândruloc		647	929	1306	1616	2036	2218
						Halta Mândruloc-Cicir							
544	834	1204	1514	1934	12-9	Cicir		641	924	1301	1611	2031	2213
553	843	1213	1523	1943	16-3	Sâmbăteni		632	915	1292	1602	2022	2205
604	854	1224	1534	1954	21-4	Ghioroc C. F. R.		621	904	1241	1551	2011	2155
						Halta 3							
607	857	1227	1537	1957	22-3	Ghioroc piața	Sos.	617	900	1237	1547	2007	2151
							Pl.						
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane							
cu clasa I și III-a					Klm.	Ghioroc—Pâncota							
102	104	106	108	110		cu clasa I și III-a							
617	900	1237	1547	2007	—	Ghioroc piața	Sos.	606	858	1228	1538	1958	
627	904	1242	1552	2012	1-1	Cuvin		602	855	1224	1534	1954	
						Halta 5							
						" 7							
631	912	1251	1601	2021	4-7	Covăsiș		553	847	1215	1525	1945	
						Halta Covăsiș com.							
						" 8							
						" 8a							
						" 9							
						" 9a							
						" 10							
650	928	1310	1620	2040	11-5	Poala muntelui		534	831	1156	1506	1925	
651	936	1318	1628	2048	13-6	Halta 12		525	823	1147	1457	1917	
						Șiria							
						Halta 13							
						" 14							
707	945	1327	1637	2057	16-5	Gașa		516	814	1138	1448	1908	
712	950	1332	1642	2102	19-9	Măscă		511	809	1133	1443	1903	
718	956	1338	1648	2108	20-7	Pâncota gara		505	803	1127	1437	1857	
						Halta 16							
722	1000	1342	1652	2112	22-2	" piața	Sos.	500	758	1122	1432	1852	
						Pâncota comuna	Pl.						
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane							
cu clasa I și III-a					Klm.	Ghioroc—Radna							
202	204	206	208	210		cu clasa I și III-a							
617	900	1237	1547	2007	—	Ghioroc piața	Sos.	605	856	1229	1539	1959	2150
						Halta 17							
						" 18							
						" 19							
625	907	1245	1555	2015	2-3	Miniș		558	850	1222	1532	1952	2144
						Halta 21							
						" 22							
635	916	1255	1605	2025	5-4	Păuliș		548	841	1212	1522	1942	2135
						Halta 23							
643	924	1303	1613	2033	9-1	Barața		540	833	1204	1514	1934	2127
						Barața halta							
651	930	1311	1621	2041	10-0	Cladova		532	827	1156	1506	1926	2127
						Halta 25							
						Radna comuna							
						Gara C. F. R.							
702	940	1322	1632	2052	13-9	Radna gara	Sos.	520	816	1144	1454	1914	2110
							Pl.						

Sosește! KLUDSKY Sosește!

„Barnum și Bailey”-ul European. Circul cel mai mare mobil din Europa cu 300 persoane 400 fiere sălbatice, 100 cai de rasă, 20 elefanți, 100 moime, 40 lei și tigri, 100 vagoane proprii cu o încăpere de 6000 persoane 3 manage etc.

Atențiune! „OMUL SĂLBATEC” care e complet din nou aranjat în Arad, Str. Eminescu (f. Deák F. u.) No. 36, sub o nouă conducere se capătă mâncări gustoase reci și calde, pregătite curat și v'nuri podgorene de prima calitate. Abonații se bucură de mari înlesniri. Zilnic dețun proaspăt. Prefuri eftine! Fără cabaret!

SELEJAN

Văpsirea specială a părului, tângerea părului la bubi și ondolarea lui sta-tornică, cu apă, conform ultimei mode se execută de coaforul pt. dame în Arad, Strada Moise Nicoară (f. Petofi-u.) No. 2. La cerință merg la locuință și primeac abonamente. (1769)